

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представка број 34033/15

Дејан ЈЕВТИЋ
против Србије

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора 14. јануара 2025. године у саставу:

Peeter Roosma, председник,

Diana Kovatcheva,

Mateja Đurović, судије,

и Olga Chernishova, заменица секретара одељења,

Имајући у виду:

представку (број 34033/15) против Републике Србије, коју је Суду по члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција) поднео 22. јуна 2015. године држављанин Србије, господин Дејан Јевтић (у даљем тексту: подносилац), рођен 1967. године, с пребивалиштем у Београду, којег пред Судом заступа господин А. Самуиловић, адвокат из Београда;

одлуку да се Влада Србије (у даљем тексту: Влада), коју заступа њена заступница, госпођа З. Јадријевић Младар, обавести о притужбама у вези са неуједначеном судском праксом домаћих судова и недостатком делотворног домаћег правног лека за наведено, као и да се остатак представке прогласи неприхватљивим;

запажања странака;

Након већања, одлучује као што следи:

ПРЕДМЕТ СЛУЧАЈА

1. Представка се односи на неуједначену судску праксу домаћих судова у вези са плаћањем прековременог рада, као и на недостатак делотворног домаћег правног лека за наведену притужбу.
2. Подносилац је био запослен као техничар за одржавање авиона у српској авио-компанији JAT Airways (у даљем тексту: JAT). Компанија тренутно послује под именом Air Serbia.
3. Подносилац и око стотину његових колега су поднели парничне тужбе против JAT-а домаћим судовима, тражећи исплату прековременог рада у периоду од фебруара 2003. до маја 2004. године.
4. Четврти општински суд у Београду (у даљем тексту: Општински суд) је 20. новембра 2009. године делимично усвојио тужбени захтев подносиоца и одбио преостали део као неоснован. Апелациони суд у Београду је 2. фебруара 2012. године потврдио ту пресуду. Супротно тврдњама подносиоца да су правила JAT-а предвиђала тридесетшесточасовну радну недељу у релевантном периоду, судови су утврдили да су правила предвиђала четрдесеточасовну радну недељу и да, сходно томе, подносилац није могао да тражи никакву исплату за

прековремени рад. Међутим, судови су утврдили да ЈАТ подносиоцу дугује надокнаду будући да је радио у сменама, а да му нису били обезбеђени посебни дани одсуства у складу са законом.

5. Уставни суд је 26. маја 2015. године одбацио уставну жалбу подносиоца у вези са различитом судском праксом нижестепених судова као очигледно неосновану.

6. Подносилац се притуживао на основу чл. 6. и 13. Конвенције да је судска пракса домаћих судова неуједначена и да је у том погледу постојао недостатак делотворног домаћег правног средства. Он се позвао на две домаће одлуке којима су домаћи судови прихватили тужбе колега подносиоца, утврдивши да правила ЈАТ-а предвиђају тридесетшесточасовну радну недељу. Те одлуке су постале правноснажне 2007. и 2008. године.

ОЦЕНА СУДА

А. Наводна повреда члана 6. став 1. Конвенције

7. Позивајући се на члан 6, подносилац се притуживао да је судска пракса домаћих судова неуједначена.

8. Општа начела у вези са неуједначеном судском праксом резимирана су у предметима *Nejdet Şahin u Perihan Şahin против Турске* ([Вв], број 13279/05, ст. 49–58, од 20. октобра 2011. године) и *Станковић и Трајковић против Србије* (бр. 37194/08 и 37260/08, став 40, од 22. децембра 2015. године).

9. У конкретном случају, странке су навеле да је око стотину захтева за исплату прековременог рада поднето парничним судовима против ЈАТ-а. Домаћи судови су доносили пресуде од децембра 2006. до јуна 2016. године. Током тог периода, домаћи судови су донели најмање две правноснажне пресуде са исходом супротним од пресуде у предмету подносиоца, у којима је пружено другачије правно тумачење ЈАТ-ових правила која регулишу радно време (видети горе наведене ст. 4. и 6).

10. Суд стога најпре мора да испита да ли у овом случају постоје „дубоке и дуготрајне разлике” у судској пракси домаћих судова.

11. Суд примећује да су, према релевантној судској пракси коју су доставиле странке, само два захтева усвојена пре 2008. године. Након тог периода сви захтеви су одбијени по истим основама као и у случају подносиоца (видети горе наведени став 4). Иако су домаћи судови делимично донели одлуку у корист подносиоца, Суд примећује да су то учинили по другом правном основу (*ibid.*).

12. Иако је тачно да је Влада поднела само тринаест одлука Апелационог суда у прилог свог аргумента да не постоје „дубоке и дуготрајне разлике” у судској пракси домаћих судова, правдајући то чињеницом да су остале одлуке уништене у складу са Судским пословником из 2009. године, подносилац није навео у његовој представи нити запажањима да је више од две различитих домаћих одлука усвојено.

13. Стога се чини да је у релевантно време српско правосуђе ускладило своју судску праксу по том питању. Ово посебно важи за период након 2008. године (видети горе наведени став 11). Могућност сукоба судских одлука је инхерентна особина било ког правосудног система која се заснива на мрежи судских и апелационих судова који имају надлежност у одређеној области. Таква одступања се могу појавити и у оквиру истог суда. Међутим, то се само по себи не може сматрати кршењем Конвенције (видети предмет *Nejdet Şahin u Perihan Şahin*, горе цитиран, став 51).

14. С обзиром на чињеницу да су само две различите одлуке донете на почетку периода о коме је реч и да су накнадно домаћи судови усвојили јединствен приступ (видети став 11. изнад) у одлучивању о овим захтевима у вези са ограниченом категоријом могућих подносилаца, Суд не може а да не закључи да не постоје „дубоке” (видети, *mutatis mutandis*, горе наведени предмет *Станковић и Трајковић против Србије*, став 41) нити „дуготрајне разлике” у судској пракси домаћих судова (видети, *mutatis mutandis*, *Lo Fermo против Италије* (одл.), број 58977/12, ст. 56–59, од 20. јуна 2023. године). Подразумева се, наравно, да није на Суду да се изјашњава о томе какав је стварни исход правних радњи подносиоца требало да буде (видети, на пример, *Винчић и др. против Србије*, број 44698/06 и 30 др., став 56, од 1. децембра 2009. године).

15. Суд такође налази да су оспорене одлуке Општинског суда и Апелационог суда у Београду (видети горе наведени став 4) добро образложене и да се не могу сматрати произвољним. Штавише, ништа не указује на то да су поступци који су довели до тих одлука били на други начин неправични.

16. Из тога следи да је ова притужба неприхватљива према члану 35. став 3(а) Конвенције као очигледно неоснована и да мора да се одбаци у складу са чланом 35. став 4.

Б. Наводна повреда члана 13. Конвенције

17. Позивајући се на члан 13. Конвенције, и у суштини жалећи се на исход поступка по уставној жалби, подносилац је тврдио да је уставна жалба била неефикасна у односу на његову притужбу у погледу различите судске праксе.

18. Сматрајући да је притужба по члану 6. Конвенције неприхватљива, Суд закључује да подносилац нема аргументован захтев који се може бранити у смислу члана 13. Конвенције (видети *Родић и др. против Босне и Херцеговине*, број 22893/05, став 82, од 27. маја 2008. године). Притужба подносиоца на основу члана 13. Конвенције, узета у вези са чланом 6, стога је исто тако очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3. Конвенције, те се мора одбацити на основу члана 35. став 4.

Из ових разлога, Суд, једногласно,

Проглашава представку неприхватљивом.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаном облику 6. фебруара 2025. године.

Olga Chernishova

заменица секретара

Peeter Roosma

председник